

Tellima R. Br.

Saxifragaceae

Přibližně 30 druhů rozšířených na západe Severní Ameriky

***Tellima grandiflora* (Pursh) Duegl. Ex Lindl.**

Původ západní část Severní Ameriky od Aljašky do Kalifornie

Ekologie: vlhké, chladné lesy, skalnaté místa pod 1500 m n. m.

Růstové a vzhledové charakteristiky:

Vytrvalá bylina v listu vysoká kolem 20-25 cm, v květu 60 cm. Krátký plazivý oddenek ze kterého vyrůstají dlouze řapíkaté listy. Jak **listová** čepel, tak řapíky jsou výrazně chlupaté, více či méně žláznaté.

Bazální **listy** v růžici, dlouze řapíkaté, okrouhle srdčité, laločnaté, hrubě zubaté, cca 10 cm v průměru

Květonosná [lodyha](#) s výraznými stříbřitými odstávajícími štětinami

Lodyžní listy střídavé, krátce řapíkaté až přisedlé, okrouhle srdčité, laločnaté, hrubě zubaté, [řapíky hustě štětinaté](#)

štíhlé, řídké, válcovité hroznovité
květenství je nositelem vertikální
struktury

květenství je zelenobílé barvy, časem
získává nádech do růžova

vykvétá v V. - VI

Okvětí zvonkovitě – válcovité, 5-ti
laločnaté, okvětní lístky zpět ohnuté,
roztřepené v niťovité úkrojky

Nejvýznamnější odrůdy:

'Rubra'	L. červený na podzim a v zimě, K. vonný	50 cm	V – VI
'Delphine'	L. sv. zelený, krémově skvrnitý, okvětní lístky červené, K.vonný	40 cm	IV – VI
'Treasure'	L. světle zeleno žlutý	40 cm	VI – VII
'Purpurteppich'	L. zelený, od léta červený; květní stvol červený, K. růžové	60 cm	V – VI
<u>'Forest Frost'</u>	stříbrný líc listové čepele je protkaný hnědo červenou kresbou kolem žilnatin	80 cm	V – VI
'Bobs Choice'	K. bílý až narůžovělý, vonný	55 cm	IV – V

'Rubra'

'Treasure'

'Forest Frost'

Pěstitelské vlastnosti a požadavky: nenáročná, polostálezelná trvalka s dobrou krycí schopností listů. Preferuje polostín, ale můžeme ji použít také do stínu nebo na plné slunce. Na plném slunci prosperuje za předpokladu, že ji pěstujeme v chladnějším a vlhčím prostředí, ve vlhké, humózní půdě. Je velmi tolerantní i k suchému stínu, ve kterém dorůstá menších rozměrů a dosahuje slabší vitality.

Množení: semenem, dělením trsů.

Použití v zahradní a krajinářské tvorbě:

Rostlina stanovištního okruhu „Gehölz“ – G₂ – „Podrost dřevin“, doplňující rostlina stanovištního prostoru „Gehölzrand – GR₂ – „Okraj porostu dřevin“ (Sieber 1990). Trvalka divoce rostoucí se záhonovým charakterem, okrasná především listem, který na podzim a v zimě vybarvuje do oranžové nebo červené barvy. Najde uplatnění všude tam, kde je přistínění a vlhko a to jak v soukromých zahradách, tak ve veřejné zeleni. Můžeme ji použít do:

- podrostu dřevinných vegetačních prvků

Porost *Tellima grandiflora* ve druhé polovině dubna ještě není zcela zapojen

- k vytváření bylinných lemů podrostů dřevin
- náhrady trávníků. Při plošných výsadbách spon cca 25 x 25 cm. Při uvedeném sponu na konci druhé vegetační sezóny zcela zapojená.
- stinné části záhonů, jinak komponovaných se záhonových trvalek
- stinné partie zahrad

Nízký porost *Tellima grandiflora* nechává vyniknout diagonálním strukturám *Matteuccia struthiopteris*.

- půdní pokrýv a výplň u nových výsadeb keřů
- kořenové mísy stromů

Rychlo se rozrůstá, zplaňuje a dobře kryje půdu Rostlina není příliš výrazná květem, list také vybarvuje teprve koncem léta a na podzim, proto je vhodné ji kombinovat např. s cibulovinami, které přes její listy prorostou (např. *Lilium martagon*, *Fritillaria meleagris*, *F. uva – ulpis* a jiné, *Hyacinthoides hispanica*, *Narcissus* a jiné). Dalšími vhodnými druhy ke kombinaci jsou druhy s kontrastními barvami a tvary listů např. panašované *Hosta*, červenolisté odrůdy *Cimicifuga*, *Heuchera* 'Palace Purple' a jiné.

Literatura odkazy:

Sieber, J.: Die Sichtung der Stauden. Teil 1. Geschichte und Beetstauden. Bonn: Förderungsgesellschaft Gaertenbau. 1990.